

5.1 Itō-prosessin komponentit. Olkoon (X_t) Itō-prosessi \mathbb{R} :ssä, jolla on esitys muotoa

$$dX_t = u_X(t) dt + v_X(t) dB_t.$$

Olkoon $Y_t = g(t, X_t)$, missä $g : [0, \infty) \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ on kahdesti jatkuvasti derivoituva.

(a) Selvitä satunnaisprosessit u_Y ja v_Y , joille pätee

$$dY_t = u_Y(t) dt + v_Y(t) dB_t.$$

(b) Näytä, että satunnaisprosessit u_Y ja v_Y toteuttavat Itō-prosessin määritelmässä (Øksendal, Määritelmä 4.1.1) vaaditut ehdot.

5.2 Itōn kaavan sovelluksia. Kirjoita seuraavat satunnaisprosessit muodossa $dY_t = udt + vdB_t$:

(a) $Y_t = B_t^2$.

(b) $Y_t = 2 + t + e^{B_t}$.

(c) $Y_t = B_1^2(t) + B_2^2(t)$, missä (B_1, B_2) on 2-ulotteinen Brownin liike.

(d) $Y_t = (t_0 + t, B_t)$.

(e) $Y_t = (B_1(t) + B_2(t) + B_3(t), B_2^2(t) - B_1(t)B_3(t))$, missä (B_1, B_2, B_3) on 3-ulotteinen Brownin liike.

5.3 Brownin liikkeen neliön integraali. Näytä Itōn kaavalla, että

$$\int_0^t B_s^2 dB_s = \frac{1}{3}B_t^3 - \int_0^t B_s ds.$$

5.4 Itō-prosessien osittaisintegrointi. Olkoot X ja Y Itō-prosesseja \mathbb{R} :ssä.

(a) Näytä, että

$$d(X_t Y_t) = X_t dY_t + Y_t dX_t + dX_t \cdot dY_t.$$

(b) Näytä, että

$$\int_0^t X_s dY_s = X_t Y_t - X_0 Y_0 - \int_0^t Y_s dX_s - \int_0^t dX_s \cdot dY_s.$$

5.5 Eksponentiaalinen martingaali. Olkoon $\theta(t) = (\theta_1(t), \dots, \theta_n(t))$ sellainen satunnaisprosessi \mathbb{R}^n :ssä, että $\theta_k \in \mathcal{V}[0, T]$ kaikilla k . Määritellään

$$Z_t = \exp \left(\int_0^t \theta(s) dB(s) - \frac{1}{2} \theta^2(s) ds \right),$$

missä B on Brownin liike \mathbb{R}^n :ssä ja $\theta^2 = \sum_{k=1}^n \theta_k^2$.

(a) Todista, että $dZ_t = Z_t \theta(t) dB(t)$.

(b) Näytä, että Z on martingaali parametrijoukolla $t \in [0, T]$, mikäli

$$(Z_t \theta_k(t))_{t \in [0, T]} \in \mathcal{V}[0, T] \quad \text{kaikilla } k.$$

5.6 Brownin liikkeen momentit. Olkoot B standardi 1-ulotteinen Brownin liike. Merkitään $\beta_k(t) = E B_t^k$.

(a) Todista Itōn kaavaa käyttäen, että

$$\beta_k(t) = \frac{1}{2} k(k-1) \int_0^t \beta_{k-2}(s) ds; \quad k \geq 2.$$

(b) Näytä, että $E B_t^4 = 3t^2$ ja laske $E B_t^6$.

(c) Näytä, että $E B_t^k$ on nolla parittomille k , ja että

$$E B_t^{2k} = \frac{(2k)! t^k}{2^k k!}, \quad k = 1, 2, \dots$$